

Цікавыя задачы, нестандартныя рашэнні, заслужаныя перамогі

У трэцім этапе рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах у Мінску сёлета прынялі ўдзел каля 1500 вучняў. Саборніцтвы па матэматыцы праходзілі на базе сталічнай сярэдняй школы № 19 імя Янкі Купалы для 171 вучня 8—11-х класаў, у тым ліку 53 дзяўчынак і 118 хлопчыкаў.

Сярод удзельнікаў алімпіяды былі навучэнцы школ, гімназій, ліцэяў, устаноў прафтэхадукцыі і ўстаноў сярэдняй спецыяльнай адукацыі. Ад кожнага раёна Мінска было сфарміравана па адной

камандзе з ліку пераможцаў другога этапу рэспубліканскай алімпіяды. Дадаткова ў іх склад маглі ўваходзіць пераможцы заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды папярэдняга навучальнага года, пераможцы другога этапу рэспубліканскай алімпіяды, у выпадку, калі яны не ўвайшлі ў каманду, але з’яўляюцца: пераможцамі вочнага (заклучнага) этапу гарадской інтэрнэт-алімпіяды па матэматыцы і ўзнагароджаны дыпламамі I ступені; пераможцамі турніру гарадоў у год правядзення алімпіяды; пераможцамі гарадской алімпіяды па вучэбных прадметах для навучэнцаў 5—8-х класаў, узнагароджанымі дыпламамі I ступені ў навучальны год, папярэдні правядзенню алімпіяды.

Прайшлі два (тэарэтычныя) туры матэматычнай алімпіяды, падчас якіх школьнікі рашалі 8 задач з раздзелаў “Алгебра”, “Геаметрыя”, “Тэорыя лікаў”, “Камбінаторыка”. У склад журы алімпіяды ўвайшлі прадстаўнікі БДУ і Інстытута матэматыкі НАН Беларусі, у тым ліку былыя пераможцы рэспубліканскіх і міжнародных алімпіяд. Старшыня журы, загадчык кафедры вышэйшай матэматыкі БДУ, доктар фізіка-матэматычных навук Сяргей Аляксеевіч Мазанік адзначыў: “Распрацоўшчыкі заданняў кожны раз прапануюць вучням новыя задачы, пры складанні якіх арыентуюцца на падыходы, што існуюць пры правядзенні міжнароднай матэматычнай алімпіяды. На мой погляд, самыя цікавыя задачы тыя, што адносяць да так званых камбінаторных. Для іх рашэння школьнікам не патрэбны дадатковыя веды, яны проста павінны ўмець думаць. І на гэты раз школьнікі разважалі над такімі задачамі. Рашэнне той ці іншай задачы, якое даюць алімпіяднікі, не заўсёды супадае з аўтарскім варыянтам, часам прапановы школьнікаў бываюць больш цікавымі, чым у журы. Прынцыповае адрозненне алімпіядных задач ад навуковых праблем — гэта час, затрачаны на іх рашэнне. У гэтым сэнсе ўдзел у алімпіядзе для школьніка — гэта першыя крокі ў навуку. У той жа час, алімпіядную задачу, у адрозненне ад навукавай, хтосьці ўжо рашыў. Але ж засталася яшчэ шмат прыгожых і нярэшаных задач, і, магчыма, камусьці з сённяшніх удзельнікаў алімпіяд удалася знайсці іх рашэнне”.

Сёлета адбыліся некаторыя змены ў парадку правядзення алімпіяды. У прыватнасці, падчас правядзення тураў навучэнцы маглі задаваць пытанні (якія не адносяцца да спосабаў, метадаў і сутнасці рашэння задач) толькі шляхам падачы пытання ў пісьмовым выглядзе (не больш за тры пытанні ад аднаго навучэнца). Адказы за суправаджэнне тура алімпіяды атрымлівае пытанне ад навучэнца на паперы А4 са штапам. Пытанне перадаецца старшыні або членам журы, якія знаходзяцца ў спецыяльна адведзеным пакоі. Члены журы пісьмова (коратка) адказваюць на пытанне і аддаюць адказ таму, хто суправаджае тур алімпіяды. Адказ зачытваецца ўголос ва ўсіх кабінетах (не перадаецца вучню).

Са слоў журы і саміх алімпіяднікаў, раней можна было задаваць пытанні ў вуснай форме, а па фармулёўках, якія вучні рабілі пісьмова, прадстаўнікі журы не заўсёды дакладна разумелі адрасаваную ім інфармацыю.

Як расказала прадстаўнік аргкамітэта алімпіяды намеснік начальніка ўпраўлення прыродазнаўча-матэматычных і тэхнічных дысцыплін МГІРА Таццяна Міхайлаўна Кавалёва, на трэцім этапе Рэспубліканскай алімпіяды па матэматыцы ў Мінску самай прадстаўнічай была каманда Маскоўскага раёна. У яе ўвайшлі 30 вучняў, з іх 25 — навучэнцы гімназіі № 41 імя В.Х.Сярэбранага, якія атрымалі 24 дыпламы і 1 пахвальны водзый. У сувязі з гэтым варта адзначыць заслугі настаўнікаў матэматыкі гэтай гімназіі Барыса Барысавіча Камракова і Леаніда Іванавіча Лаўрыновіча, якія з’яўляюцца трэнерамі і ідэйнымі натхняльнікамі матэматычна адораных вучняў. У алімпіядзе прымалі ўдзел тры навучэнцаў 7 класа (Кірыл Круцько, гімназія № 29; Мацвей Вылягжанін, гімназія № 41; Уладзімір Шабан, гімназія № 10), якія выступалі за 8 клас і па выніках алімпіяды атрымалі дыпламы.

У спаборніцтвах таксама ўдзельнічалі 12 пераможцаў заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды 2018/2019 навучальнага года. Сярод іх ёсць і пераможцы міжнародных спаборніцтваў — навучэнцы гімназіі № 41 Мінска імя В.Х.Сярэбранага. Так, Паліна Чэрнікава мае сярэбраны медаль Міжнароднай алімпіяды па матэматыцы для дзяўчынак. Акрамя таго, Паліна, а таксама Мікіта Шаўнёў маюць “серабро” на Алімпіядзе мегаполісаў (Масква). З міжнароднага турніру юных матэматыкаў Кацярына Дуль прывезла залаты медаль, а Мікіта — сярэбраны.

“Цікава, да матэматыкі ўзнікла ў мяне ў пачатковых класах, у 2 класе я выйграла школьную алімпіяду па прадмеце, — расказала Паліна Чэрнікава. — З 7 класа вучыся ў 41-й гімназіі, прыйшла сюды мэтанакіравана. У 8 класе заваявала дыплом I ступені на Рэспубліканскай алімпіядзе па матэматыцы. Галоўнымі складнікамі алімпіяднага поспеху, лічу, з’яўляюцца талент вучня, любоў да прадмета і ўпартая самастойная праца. Матэматыка для мяне — гэта хобі, хтосьці любіць шыць, а я люблю рашаць задачы. Планую паступаць у БДУ на механіка-матэматычны факультэт”.

Кірыл Круцько, вучань 7 класа гімназіі № 29 Мінска, удзельнічаў у алімпіядзе за 8 клас. Такую ж спробу ён рабіў і ў 6 класе, але дайшоў да раёна. А сёлета атрымаў дыплом II ступені на горадзе. Кірыл таксама заўзяты ўдзельнік турніру юных матэматыкаў. Цікавіцца ён не толькі матэматыкай, але і спортам, гуляе ў хакейным клубе “Піранні”.

Удзельнікі трэцяга этапу Рэспубліканскай алімпіяды па матэматыцы ў Мінску атрымалі 10 дыпламаў I ступені, 24 дыпламы II ступені, 44 дыпламы III ступені, 19 пахвальных водзываў. Дыпламамі I ступені былі ўзнагароджаны навучэнцы 8 класа: Мікіта Шутро (гімназія № 146), Мацвей Зорка (сярэдня школа № 37), Кірыл Наркевіч (гімназія № 41); навучэнцы 9 класа: Аляксей Варанко, Дзмітрый Маслёнчанка; навучэнка 10 класа Валерыя Сацэвіч (гімназія № 41); навучэнцы 11 класа, якія прадстаўлялі гімназію № 41: Паліна Чэрнікава, Мікіта Шаўнёў, Мікіта Баранаў, Кацярына Дуль.

Чацвёрты (заклучны) этап Рэспубліканскай алімпіяды па матэматыцы пройдзе ў Оршы.